

ÁKÀRÀ NKE ANỤQHIA AHỤ

Nkpughe 13:1-18; 14:9-11.

IHE ỌMỤMỤ 462 - Nke Ndị-etiti

AMAOKWU IBUN'ISI: “Ma murunu anya n’oge ọ bula, nāriọ aririọ, ka unu we ka n’ike igbanari ihe nile ndia nke gaje ime, na iguzo n’iru Nwa nke madu” (Luk 21:36).

Nwanyị Ahụ Á na-alụ Ọhụ nke Kraist

Ụmụ Chineke n’echere otù óké ihe ebube gaje ime. Jisọs na-alaghachi iwepụ Nwanyị ahụ Ọ na-alụ ọhụ site n’ụwa nke a. Onye ọ bula nime anyị tozuru òkè nime ịdọ aka-ná-ntị Chineke nyere n’Okwu Ya pụrụ iso nime Nwanyị ahụ á na-alụ ọhụ. Mgbe Jisọs gabia ọzọ, aga agbanwe arụ anyị n’otù ntabi-anya, iwu ahụ ná-asị na ihe ọ bula gara n’elu ga-ada n’ala, apughị kwa ijigide anyị ọzọ. Anyị ga-ebili izute Onyenweanyị na mbara eluigwe. Iwu niile ná-achị ihe niile ekèrè èkè agaghị eké kwa anyị agbụ. Ndị ahụ nwurụ dika Ndị Kraist ná-meri emeri ga-ebili kwa n’arụ ebube, anyị na ha na kwa ndị-nsọ ọzọ sitere n’ogbo dị iche iche ga-ezukota ná nri anyasị nke Ọlulụ-nwunye nke Nwa-atụrụ ahụ.

Ma nye ndị ogbenye ahụ na-ejikereghị izute Jisọs, á ga-enwe oge nke ntarama ahụhụ dị ukwu. Nime ihe ọmụmụ anyị, n’Akwụkwọ Nkpughe anyị amụworị banyere ihe otiti ahụ ga-egbusi otù nkera ọnu ọgugu ụmụ mmadụ bi n’elu ụwa. Otú ọ dī, óké nsogbu ka dī kwa n’iru nye ndị ahụ niile aga arapụ n’ụwa.

Anụghị a Mbụ Ahụ

Onye ahụ ná-achị achị, nke nọ n’ọchịchị n’ihe ọmụmụ a bụ nnọọ óké ajọ mmadụ. Nkọwa ya, ná-agbaghị agụgọ, na-eziputa ike ya na ịdị elu ya karị ihe o yiri dika mmadụ. Dragon ahụ nke ná enye ya ike bụ setan (Ekwensu) n’onweya, onye pụrụ ịrafu ụwa niile. Mmụọ nke Chineke agaghị anọ kwa n’ụwa ichebe ụmụ mmadụ na igosi ha eziokwu nke Okwu Chineke. Ekwensu agaghị enwe ihe ọ bula ga-egbochi ike ya na aghughọ ya. Ọ ga-eji kwa nraru na ire uto nwetara onweya mkpokota ri nne. Ihe ga-abụ ebumn’uche ya bụ ime ka mmadụ niile kpọọ isi-ala nye ya.

Ekwensu aburwo onye iro Jisọs mgbe niile. Ọ chọsiwo ike iweda n’ala ike nchikota Ya na ịchị isi Ya. Mgbe a muru Jisọs n’ụwa ịbụ Onye nzọpụta mmadụ, Ekwensu tinyere n’obi Herod igbusi ụmụ amuru ọhụ, ná-éché na Jisọs ga-aburiri otù nime ndị ahụ egburu. Ma Chineke adoworị Josef aka-ná-ntị ka o kuru Jisọs ga Ijpt tupu ya emee, ya mere na-echebere ndụ Jisọs. Mgbe Jisọs na-akwado imalite ọlụ ọzizi Ya, Ekwensu kuuru Ya ga n’ugwu dī nnọọ óké elu wee were ọtutu ọnwunwa gbalisie ike inweta Ya ka Ọ kpọọ isi-ala nye ya -- ka o wee nwaputa na Ekwensu nwere ike karịa Jisọs. Ma na mgbe ọ bula ka Jisọs na-meri Ekwensu. Jisọs nwere ike karịa Ekwensu -- O nwekwara ya mgbe dum, ọbuná dī mgbe Ọ nọ n’ụwa dika mmadụ. Jisọs siri “Ewerewo ike nile di n’elu-igwe na n’elu uwa nyem” (Matiu 28:18). Ọ nwaputa kwara ya site n’ibilite n’onwu. Ekwensu chere na ya emeriwu mgbe akpogidere Jisọs n’elu obe. Ugwu a Jisọs anwuruwo, Ekwensu ga-achizi uwa. Ma Jisọs biliri n’ubochi nke atọ, ná-meri onwu, oku-ala mmuọ na ịli. Mgbe Jón buru uto hụ Kraist ahụ n’udi ebube n’agwætiti Patmos, Jisọs gwara ya: “Buru kwa Onye ahụ nādi ndu; agho-kwa-ram onye nwuru anwu, ma le anamadi ndu rue mgbe nile ebigh-ebi, enwe-kwa-ram nkpisi-ugodi nile nke ọ nwu na nke Hedis” (Nkpughe 1:18).

Ihe-otiti Ahụ Nke Ná-eweta Onwu Lára

N’ohụ a Jón huru banyere ihe ga-eme na mgbe dī n’iru, ekwensu na-anwa ime ihe Jisọs mere. Isi anụghia ahụ ka “etigburu-ya-ri ka ọ nwua; ewe me ka ihe-otiti ya ahu nke nēweta onwu la” (Nkpughe 13:3). Ọ na-agbalị inwaputa na ya nwererị ike dika Jisọs, itogbo ndu ya na iwelite kwa ya ọzọ. Ewe were ya duhie ndi bi n’ụwa. Ekwusiri ike na o juru ụwa dum anya banyere anụghia ahụ. Ha toro ya; ha kpọọ isi-ala nye ya. Ha juru ajuju si, “Onye yiri anu-ghia ahu? onye pu-kwa-ra ibu agha megide ya?” N’ihe dika ugwu a, anụ ghia ahụ chere na ya adiwu óké mkpà. O nwetawo isiokwu ya. Ọ na-achizi ụwa dum. Mmadu niile na-akpọọ ya isiala. O kwuluru Chineke. O kwulu kwara Ụlọ Nsọ Chineke; O kwulu kwara ri ọbuná ndi gbanariworo ya, azoputara, ha wee noduri n’Eluigwe.

Nke ahụ jororị njọ n’onweya, ma anụghia ọzọ ga-aputari, onye ga-enyere anụghia mbu ahụ aka. Ọ ga-akwagide mmadụ niile ka ha kpọọ isiala nye anụghia mbu ahụ, n’uzo ha ga-esi kpọri isiala nye Chineke. Ndị ufodu taa, akpwalari isiala nye ekwensu, ma n’ubochi ahụ, aga akwagide mmadụ niile ka ha kpọ isiala nye

umụ agbara ahụ. O na-ádi ọtụtụ mmadụ mkpà ihú ọlụ ebube -- ihe mmetụta n'esiteghị n'ụwa a -- karịa mkpà ibi ndụ dī nsọ. O na-adī mfé irafu ụdī ndī ahụ. Ha ga-ahú ọtụtụ ọlụ ebube mgbe anụọhịa ndī a ga-achī ụwa. Anụọhịa ndī a pụrụ ikpọdata ọkụ site n'Eluigwe. Ha pūrurī ime ka onyinyo akpūrū akpū n'ekwu okwu. Onye ọ bụla ga-aju ikpọ isiala nye anụọhịa ahụ aga egbu ya.

Ike Ọchịchị Gọvment

Chineke gaarapụ anụọhịa ahụ ka ọ chịa ọchịchị ọnwá iri anọ na abụọ (42) mgbe ọ ga-emebisi ọgbugba-ndụ ya na ndī Ju: ọ bughị náání n'ihe gbasara okpukpé ha -- nke ga-ajogburī onweya -- kama ọ ga-achī na gọvment na ahịa (ihe gbasara nri na ego na izụ ahịa na ire ahịa). Ọ dighị eze ma ọ bụ onye-isi obodo (President) g-aenwe ike karịa ya. Ọ ga-akwagide mmadụ niile inara ákàrà ya n'arū ha n'aka ha ma ọ bụ n'egedege iru ha. Ọ dighị onye ọ bụla pūrū izụta ahịa ma ọ bụ ire ihe ma ọ bughị onye nwere ákàrà ahụ. Ọ ga-erutu ndī ọgaranya na ndī ogbenye (ọ dighị onye ọ bụla pūrū iji ego zuta ụzọ ya n'ụzọ inye ihe iri ngo), ma ọ bụ ndī ná-ewere mmadụ n'ọlụ ma ọ bụ ndī-ọlụ, ndī mba niile, ma nwoke ma nwanyī, ma ụmuntakirī. Enwere ike ha ápughirī ilū ọlū lūpūta ihe ha jī ebi ndū; ndī ahụ nwere ego kwa ápughī iji ya zuta nri na ákwà. Anụọhịa ahụ ga-enwezu ike niile.

Ndī Agurū Onu

Oge dī mgbe ọbụ ihe á na-apughī ime bụ ichọpūta mmadụ niile ma dekwa aha ha ná akwukwọ iji mata ha. Ma taa mmadụ niile na America (United States) na ụfọdụ obodo ndiọzọ na-enwe ọnụ ọgụgụ maka iji lūọ ọlū (social number). Igwè (machine) emepūtara ọhụụ maka igụ ọnụ ihe pūrū ikewasī ọnụ ọgụgụ ahụ niile (numbers) ka ewee nwee ike imata ebe onye ọ bụla nọ. Mba ndiọzọ pūrū iwepūta ụdī átùmátù dī otú a ná-enweghī ihe mgbochi ọ bụla. Mgbe Onye ahụ ná-emegide Kraist (otù nime anụọhịa ndī ahụ) ga ewere ọchịchī, ọ gaghī esiri ya ike itinye kwa ihe ọzọ ga-enyere ya aka, n'akwukwọ ọlū ndī mmadū -- ka o wee nwere ihe nchọpūta niile ọ chọrọ banyere onye ọ bụla. Ọ ga-amata ma ọ dī onye chọrọ ikpọ isiala nye Jisọs, ọ ga-egbu kwa onye ahụ n'otù ugbò. Ọ ga-akwagide ihú na mmadū niile nyere nrube isi n'ụzọ niile.

Óké Onuma Chineke

Ọtụtụ ndī mmadū ga-agbalī izọpūta onweha site n'ahụhụ, ya mere na ha ga-eme ihe ahụ onye ahụ ná-emegide Kraist ga-ásī ha mee. Nke ahụ ga-akpọdakwasī óké onuma Chineke. Chineke gana elegide anya n'ihe niile ná-aga nime ụwa, na mgbe ọnwá iri anọ na abụọ ahụ ga-ezu, Ọ ga-ezidata n'elu ụwa óké ntarama ahụhụ mmadū amatabeghī. Onuma Ya ga-abū nke “anāgwaghi agwa” -- ọ dighī ebere ga-adī kwa. Taa, Chineke na-ata onye mmehie ahụhụ maka mmejọ ya niile, ma Ọ na-esetipukwara ya aka ebere. Ọ būrū na onye mmehie ahụ échégharīa, Chineke ga-akwusī ahụhụ ahụ, gbaghakwara onye mmehie ahụ. Anyī na-agū n'Akwukwọ Nsọ banyere ọtụtụ mgbe óké ndī mmehie wedatara onweha n'ala nwantījī, Chineke wee mee ka oge ahụhụ ha wee dītū anya n'ibīa. N'ezie, mgbe onye mmehie chégharīrī Chineke wee gbaghara kwa, ntaram ahụhụ ọ bụla agaghī adī kwa. Ma mgbe Chineke ga-ezidata ahụhụ n'oge Óké Mkpagbu ahụ, ọ dighī ebere ọ bụla ga-adī.

Onye ọ bụla nke natara ákàrà nke anụọhịa ahụ ka aga emekpa arū ruo mgbe ebighī ebi n'ọdọ ọkụ ahụ. Ha adighī ezu kwa ike ehie na abalī site na mgbe ahụ ruo mgbe ebighī ebi. Ọ dighī ọgwugwū ga-adīrī ahụhụ ebighī ebi nke Chineke. Na Jis ọs kwa, Onye setipū woro ha aka ebere n'otù mgbe, Onye kp ọ woro, “Biakutenum, unu nile ndi nādọgbu onwe-unu n'ọlū, Mu onwem gēme kwa ka unu zuru ike” ga-ahū ihe ga-eme ha. Ọ ga-ahū kwa ndī ahụ na mmekpa arū bụ ndī gbūsara Ya ọnụ mmiri, ndī kpogidere Ya n'obe, ndī siri, “Obara-Ya di ayi n'isi, di kwa n'isi umu-ayi” (Matiu 27:25).

Ila N'iyi Ebighi Ebi

Ha, na umụ okorobia na umụ agboghobija pūrū ighota nhūju anya dī n'ijū ikpọ isiala nye Chineke taa! Ụfọdụ na-agbalī ichota ụzọ ha ga-eji gbanarī n'oge Oké Mkpagbu ahụ. Ma òle otú ha siri mara na ha ga-adī ndū ruo oge ahụ? Onye ọ bụla nwūrū na-echegharighī na mmehie ya, ga-ala n'iyi ruo mgbe ebighi ebi. Oghere ọzọ agaghī adī kwa igbanarī onuma Chineke. Inọ n'okū-ala mmuọ ebighi-ebi! Ikwa akwa na ita ikere ezé ga-adī kwa. Anwūrū ọkū nke mmekpa arū ha na arigo ruo mgbe niile ebighi ebi! Na-enweghī ọgwugwū! Ila n'iyi ruo mgbe ebighi ebi!

Ihun'anya Chineke

Taa Onyenweanyī na-esetipū aka Ya abụọ n'ihun'anya Ọ na-akpọ mmadū niile ka ha laghachita n'Ulọ Nna. Tule Okwu nkasi-obi dum ahụ mara mma: Ulọ, Nna, enyi, ihun'anya, ihe oriri, nkasi-obi, izu ike, udo, ọñū. Jisọs agawo ikwadobere anyī ebe na-achokwa ibīa ọzọ ikpọrọ anyī laa n'ulọ, ebe Ọ ga-agozī anyī ruo mgbe

ebighi ebi. Gịnị mere ị gaghị èfè Ya? Ọ sị na ọ buru na ọdị ihe ọzọ fọdurụ Ya ga-eme banyere nzọpụta anyị, na Ya ga-eme ya ri. Ọ kwurụ ụgwọ ahụ na enweghị ọtùtù na Kalvari ịzọpụta anyị na mmehie. Ọ buru na ndị mmadụ aju nzọpụta Ya, ha kwesiri ịta ahụhụ n'ọkụ-ala mmụọ ruo mgbe ebighi ebi.

Ọ dighị ụzọ ọ bụla enwere ike ịgbanarị ịrọpụta ije Eluigwe ma ọ bụ ọkụ-ala mmụọ. Onye ọ bụla amụbatara n'ụwa ga-eje n'Eluigwe ma ọ bụ n'ọkụ-ala mmụọ. Onye ọ bụla nime anyị nwere ike ịrọta. Ka anyị niile tinye ya n'obi anyị na anyị ga-erubere Okwu Chineke isi n'ihe niile ọ ga-efu anyị ka anyị we mee Eluigwe Ụlọ ebighi ebi anyị.

AJUJỤ DỊ ICHE ICHE

1. Gịnị ka ndị bụ ndị nke Kraist n'ezie na-elepụ anya ya?
2. Gịnị bụ ihe ga-eme n'elu ụwa mgbe ewepụsiri Nzukọ nke ndị ahụ Eburu ụzọ mụa?
3. Gịnị ka Ekwensu chọworo ime Jisọs?
4. Ọlee ebe anụọhịa ahụ ga-esi nara ike ya?
5. Ọlee otú anụọhịa ahụ ga-agbalị inweta ụdị ọnwụ na mbilite n'ọnwụ Kraist?
6. Kpọ n'otù n'otù ụfọdụ nime ihe ndị ahụ anụọhịa ahụ pụrụ ime?
7. Gịnị ka á ga-eme ndị ga-aju ikpọ isi-ala nye anụọhịa ahụ?
8. Gịnị ga-adị ụmụ mmadụ mkpà ka ha we nwe ike n'azụ na-ere kwa ahịa?
9. Gịnị ka Chineke ga-eme ndị ahụ natara ákàrà anụọhịa ahụ?
10. Ọlee otú anyị pụrụ isi gbanarị Oké Mkpagbu ahụ?